

RIFAT ILGAZ

(1911-1993)

Hayatı 82 yıllık ömrüne 64'e yakın eser bırakmayı başarabilen 1940'ların toplumcu yazarı Rifat Ilgaz 1911 yılında Kastamonu'da dünyaya gelir. Yazın dünyasında daha çok şiirleri ile tanınan yazar, yazı yazmaya ortaokul yıllarında başlar. Yatılı öğrenim gördüğü Kastamonu Muallim mektebinden sonra pek çok okulda öğretmenlik yapan Ilgaz, sonraki yıllarında Edebiyat fakültesi Felsefe bölümünü de bitirerek kendine yeni birikimler katmayı hedefler. Eserlerinin yayınlandığı "Yürüyüş" adlı dergide Orhan Kemal, Sait Faik ve Nazım Hikmet ile birlikte çalışma fırsatı yakalayan Rifat Ilgaz'ın siyasi görüş ve ideoloji yansıtan eserleri kimi zaman toplatılma kararı alınması ile öğretmenlik mesleğine döner akabinde ise gazeteciliğe adım atar. Kendi yayınevini kurduktan sonra kitaplarını yayınlamaya başlayan yazar 1980'de gözüaltına alınır. 70 yaşından sonra yazdığı kitaplar yüzünden sorguya çekilen Ilgaz hayatı normale dönünce oğlu ile birlikte İstanbul'da yaşama kararı alır.

Başarıları

- 1982 -Yıldız Karayel ile Madaralı Roman Ödülü
- 1982 -Yıldız Karayel ile Orhan Kemal Roman Armağanı
- 1987 - Ocak Katırı Alagöz ile Ömer Faruk Toprak Şiir Ödülü
- 1993 - Edebiyatçılar Derneği Onur Ödülü

Eserleri "Sevgilimin Mezarında" adlı ilk şiiri ile yazın hayatına yerel bir gazete ile adım atan Rifat Ilgaz, yaşadığı dönemin şartları gereği pek çok takma isim kullanır. Karadenizi iyi tanıyan biri olarak eserlerinde halka ve halktan olana yönelen sosyalist yazar, daha çok "Hababam Sınıfı" adlı romanı ile tanınmaktadır. Romanlarında kendi yaşamından ve memleketinden izlerle okuyucu karşısına çıkan toplumcu-gerçekçi yazar, toplumun yanlışlarını gösterme amaçlı mizahı eserlerinde kullanır.

Genellikle eserlerinde karakterlerden çok olaylara ve diyaloglara yönelen yazarın amacı kişiler değil verilmek istenen fikirlerdir. Hemen hemen tüm romanlarında isimlerin yanında kullandığı soy isimle dikkat çeken Rifat Ilgaz, halka ve topluma dair ne varsa eleştirebileceğini ve mizaha dönüştürebileceğini gösterir.

Romanları

- 1957- Hababam Sınıfı
- 1959- Pijamalılar (Bizim Koşuş)
- 1972- Halime Kaptan
- 1974- Meşrutiyet Kiraathanesi
- 1974- Karartma Geceleri
- 1976- Sarı Yazma
- 1981- Yıldız Karayel
- 1984- Apartıman Çocukları
- 1984- Hoca Nasrettin ve Çömezleri
- 1987- Hababam Sınıfı İcraatın İçinde

Öyküleri

- 1957- Radarın Anahtarı
- 1957- Don Kışot İstanbul'da
- 1962- Kesmeli Bunları
- 1962- Nerde O Eski Usturalar
- 1962- Saksığanın Kuyruğu
- 1965- Şevket Ustanın Kedisi
- 1969- Garibin Horozu
- 1972- Altın Ekicisi
- 1972 Palavra
- 1972- Tuh Sana

1972- Çatal Matal Kaç Çatal
1972- Bunadı Bu Adam
1972- Keş
1972- Al Atını
1972- Hababam Sınıfı Uyanıyor
1972- Hababam Sınıfı Baskında
1972- Hababam Sınıfı Sınıfta Kaldı
1982- Rüşvetin Alamancası
1983- Sosyal Kadınlar Partisi
1983- Çalış Osman Çiftlik Senin
1990- Şeker Kutusu

Şiirleri

1943- Yarenlik
1944- Sınıf
1947- Yaşadıkça
1954- Üsküdar'da Sabah Oldu
1962- Soluk Soluğa
1969- Karakılçık
1971- Uzak Değil
1974- Güvercinim Uyur mu
1983- Kulağımız Kirişte
1987- Ocak Katırı Alagöz
1995- Çocuk Bahçesi
1983- Bütün Şiirleri

Anı Kitapları

1982- Yokuş Yukarı
1986- Kırk Yıl Önce Kırk Yıl Sonra
1992- Dördüncü Bölük

Diğer Eserleri

Nerde Kalmıştık
Cart Curt

Çocuk Edebiyatı

1980- Bacaksız Kamyon Sürücüsü
1980- Bacaksız Okulda
1981- Bacaksız Paralı Atlet
1980- Bacaksız Tatil Köyünde
1980- Bacaksız Sigara Kaçakçısı
1979- Öksüz Cıvcıv
1979- Küçükçekmece Okyanusu
1979- Cankurtaran Yılmaz
1979- Kumdan Betona

Tiyatro&Film

1965- Hababam Sınıfı
Hababam Sınıfı Uyanıyor
Hababam Sınıfı Baskında
Hababam Sınıfı Sınıfta kaldı